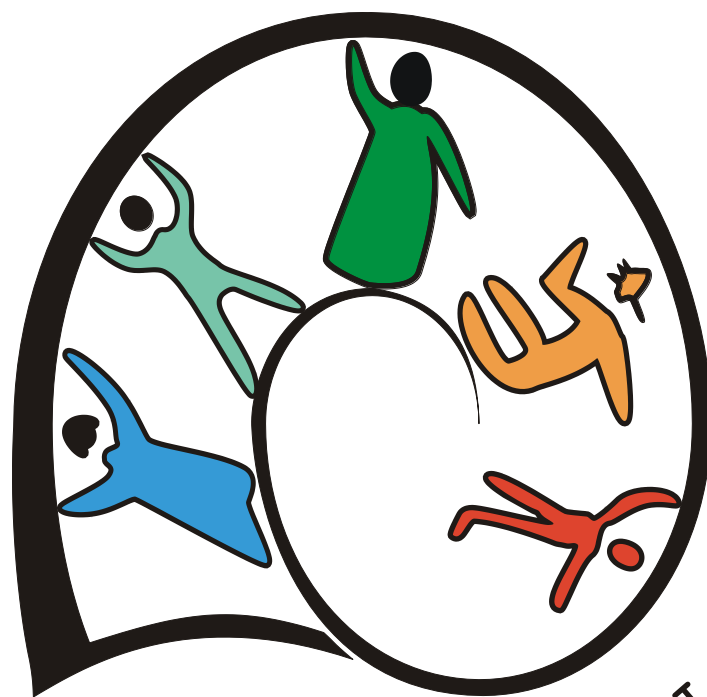

VZGOJNI NAČRT
OŠ HELENE PUHAR KRANJ

OŠ HELENE PUHAR, KRANJ

Kazalo

1 Uvod	3
2 Vzgojna vizija šole	3
3 Podatki, opis stanja	4
4 Temeljne vrednote šole	5
5 Vzgojna načela	8
6 Vzgojne dejavnosti šole	8
6.1 Preventivne vzgojne dejavnosti.....	8
6.2 Sodelovanje s starši.....	9
6.3 Vzgojni ukrepi.....	10
6.4 Pohvale, priznanja, nagrade.....	11

1 Uvod

Zakonska podlaga vzgojnemu načrtu je Zakon o osnovni šoli (Ur. l. 102/2007), ki v 2. členu opredeljuje *vzgajanje in izobraževanje za trajnostni razvoj in za dejavno vključevanje v demokratično družbo, kar vključuje globlje poznavanje in odgovoren odnos do sebe, svojega zdravoja, do drugih ljudi, svoje in drugih kultur, naravnega in družbenega okolja, prihodnjih generacij; vzgajanje za obče kulturne in civilizacijske vrednote, ki izvirajo iz evropske tradicije; ter vzgajanje za spoštovanje in sodelovanje, za sprejemanje drugačnosti in medsebojno strpnost, za spoštovanje človekovih pravic in temeljnih svoboščin*, v 60.d. členu pa vzgojni načrt konkretnije opredeljuje z vsebinami, ki jih mora vključevati.

V OŠ Helene Puhar Kranj vzgojni načrt razumemo kot »živ« dokument, ki v obstoječi obliki ni dokončno zaključen, ampak predstavlja začetek skupne zgodbe, ki bo dobivala nova poglavja. Pri pripravi vzgojnega načrta smo upoštevali zakonske podlage in priporočila stroke, predloge staršev in izhajali iz lastnih izkušenj pri delu z otroki s posebnimi potrebami. Zato vemo, da je pričujoč dokument naš in nam lasten.

2 Vzgojna vizija šole

Če načrtuješ za eno leto, posadi riž.

Če načrtuješ za desetletje, posadi drevo.

Če načrtuješ za celo življenje, vzgoji človeka.

(stara kitajska modrost)

3 Podatki, opis stanja

V šolskem letu 2007/08 je:

- ~ šola za učitelje organizirala predavanje in delavnico dr. Zdenke Zalokar Divjak na temo vzgojnega načrta,
- ~ vodja skupine za pripravo Vzgojnega načrta in v.d. ravnateljica sta se udeležila priprav na vzgojni načrt,
- ~ učenci, učitelji in starši so izpolnjevali dva vprašalnika s področja discipline, vrednot in sodelovanja s starši,
- ~ učiteljica Irena Valter je izvedla raziskavo s področja vzgojnega delovanja šole, z naslovom Doseganje discipline, v okviru podiplomskega študija na Pedagoški fakulteti UL.

V šolskem letu 2008/09 je (od 1.1.2009 naprej):

- ~ šola za starše organizirala predavanje in delavnico dr. Zdenke Zalokar Divjak na temo vzgojnega načrta,
- ~ delovna skupina za pripravo VN je sistematično pristopila k oblikovanju VN,
  - o obdelala obstoječe podatke, ki so podlaga za nastanek VN,
  - o se srečevala 1x/teden, vmes pa so člani prevzemali posamezne naloge,
- ~ na sestankih in konferencah smo sproti seznanjali ostale strokovne delavce o nastajanju dokumenta,
- ~ posamezni aktivni so se v nastajanje VN vključevali pri posameznih nalogah, konkretno pri oblikovanju vrednot učiteljev in seznama pričakovanih odstopajočih vedenj in vzgojnih ukrepov,
- ~ ravnateljica je pripravila samoevalvacijsko poročilo na temo vzgojnega delovanja šole za leto 2007/08, za katerega so učitelji izpolnjevali vprašalnik s tega področja,
- ~ na svet staršev je bilo poslano pisno povabilo za sodelovanje staršev pri pripravi VN,
- ~ svetu staršev je ravnateljica predstavila osnutek VN in pričakovanja šole glede sodelovanja pri VN,
- ~ vsi starši so bili povabljeni k sodelovanju preko predstavnikov v svetu staršev in oglasne deske za starše, ter so lahko dobili osnutek VN v tajništvu šole in nanj podali pripombe,
- ~ vsi strokovni delavci so bili povabljeni k pregledu osnutka VN in da podajo pripombe.

Podlaga temu vzgojnemu načrtu je ključna ugotovitev, ki izhaja iz pridobljenih podatkov, ta pa je, da šola ni imela skupnih usmeritev na vzgojnem področju in na tem področju ni jasno delovala. Zato Vzgojni načrt šole, ki bo odražal vzgojno vizijo

šole in bo temeljil na skupnih, univerzalnih vrednotah učencev, staršev in učiteljev za šolo predstavlja priložnost, da zavzame enotna stališča do vzgojnega delovanja, konkretne aktivnosti in ukrepe ob posameznem vedenju. Pomembno vodilo pri pripravi tega vzgojnega načrta je z usmerjenim vzgojnim delovanjem prispevati k čustvenemu in socialnemu razvoju posameznika in oblikovanju njegovega odnosa do sebe, drugega in sveta.

4 Temeljne vrednote šole ¹

Vrednote so življenjski cilji, smernice, ideje in etična vodila, s pomočjo katerih posamezniki ali družbene skupine ocenjujejo sebe in okolje, v katerem živijo.

Skupne vrednote učencev, staršev in učiteljev so:

- spoštovanje,
- delavnost in odgovornost,
- zdravje,
- znanje.

Spoštovanje

Spoštovanje je pozitiven odnos do sebe, drugih, okolja. Medsebojno spoštovanje učiteljev, učencev in staršev se kaže v njihovi komunikaciji in odnosu enega do drugega.

Učitelji spoštujejo individualnost učencev in šolske dogovore ter tako predstavljajo zgled učencem.

Učenci upoštevajo navodila in dogovorjena pravila, sprejemajo drugačnost in so strpni do sošolcev.

Starši spoštujejo svoje otroke, njihove sposobnosti, delo učiteljev, upoštevajo dogovore in so zgled svojim otrokom.

Delavnost in odgovornost

Delavnost pomeni pripravljenost za delo in vestno opravljanje svojih nalog. Odrasli pri otroku razvijamo delavne navade z odnosom do dela, spodbujanjem k delu in vrednotenjem dela. S tem prispevamo k otrokovemu celostnemu razvoju.

Učitelji so strokovno usposobljeni, ustvarjalni, dosledni, natančni.

Učenci sprejemajo vsakodnevne naloge in izpolnjujejo svoje šolske in domače obveznosti.

Starši spodbujajo delavnost in sodelovanje z delom doma in motiviranjem k šolskemu delu.

Odgovornost pomeni prizadevanje človeka po izpolnjevanju zahtev. Z odgovornostjo zavestno sprejmemo posledice svojih odločitev, ravnanja.

Učitelji izkazujejo s svojo strokovnostjo, ustvarjalnostjo, spoštljivostjo, doslednostjo, sodelovanjem s starši.

Učenci opravijo šolske obveznosti in prevzemajo posledice za svoja dejanja.

Starši skrbijo za otroka, mu postavljajo meje in ga učijo ustreznega vedenja. Spremljajo njegov napredka in sodelujejo z vsemi, ki se v šoli ukvarjajo z otrokom.

Zdravje

Zdravje je stanje popolne fizične, duševne in socialne blaginje in ne le stanje brez bolezni.

Učitelji organizirajo dneve dejavnosti, predavanja, delavnice v zvezi z zdravjem. Skrbijo za varnost s svojo prisotnostjo, doslednostjo, lastnim zgledom.

Učenci sodelujejo v vseh pripravljenih aktivnostih, ne povzročajo nevarnosti zase, za soljudi in imetje, skrbijo za čistočo, varčno ravnaajo s papirjem, energijo.

Starši obvestijo šolo o zdravstvenem stanju učenca in njegovih posebnostih. Navajajo otroke na zdrav način življenja, jih ekološko osveščajo, sodelujejo v šolskih aktivnostih.

Področja dejavnosti za razvoj zdravja:

- ~ GIBANJE (sprehodi, športni dnevi, šola v naravi, planinski krožek, športna tekmovanja...),
- ~ URAVNOTEŽENA PREHRANA (organizirana zdrava prehrana v šoli, krožki, dnevi dejavnosti, predavanja, ...),
- ~ RAZVOJ GOVORNEGA APARATA (specialno-pedagoška in logopedska obravnava, svetovanje, sodelovanje z drugimi strokovnimi službami),
- ~ RAZVOJ SPRETNOSTI HRANJENJA (specialno-pedagoška in logopedska obravnava, svetovanje, sodelovanje z drugimi strokovnimi službami),
- ~ SKRB ZA TELESNO ZDRAVJE IN OSEBNO HIGIENO (predavanja in delavnice, sistematski pregledi, dnevi dejavnosti...),
- ~ SKRB ZA DUŠEVNO ZDRAVJE (predavanja in delavnice, socialne igre...),
- ~ SKRB ZA OKOLJE (skrb za čistočo, varčevanje z energijo, ločevanje odpadkov, ...),
- ~ SKRB ZA LASTNO VARNOST (prometni krožek, sodelovanje v akcijah, ki spodbujajo varnost, poudarek na varnosti pri vzgojnih predmetih).

Znanje

Znanje je informacija, ki je miselno povezana, koristna in veljavna.

Znanje si pridobimo z izkušnjami ali preko različnih zapisov.

Znanje med seboj povezujemo, utemeljujemo in uporabljamo.

Znanje povezuje vse udeležence učnega procesa (učence, učitelje, starše).

Učitelji z metodami, načeli in oblikami dela učencem podajamo informacije, ki vodijo do razumevanja in znanja.

Učenci z znanjem razvijajo ustvarjalnost, aktivnost, vedoželjnost.

Pridobljeno znanje, ki ga lahko vrednotimo omogoči učencem nadaljnje šolanje.

Starši pozitivno vrednotijo znanje, ga spodbujajo in omogočajo.

5 Vzgojna načela

Vzgoja v šoli temelji na naslednjih načelih:

- ~ oblikovanje, zagotavljanje optimalnega življenjskega, učnega in vzgojnega okolja v fizičnem, psihološkem, socialnem in duhovnem smislu,
- ~ vključevanje strpnosti, sodelovanje in vključevanje vseh sodelujočih v učno-vzgojnem procesu,
- ~ upoštevanje temeljnih vrednot,
- ~ zavzemanje za vsakega posameznika, iskanje odličnosti posameznikov in odnosov, zaupanje in zagotavljanje varnosti, spodbujanje notranje motivacije in samoodločenosti,
- ~ skupno reševanje težav, dogovarjanje,
- ~ življenjska uporabnost vsebin.

6 Vzgojne dejavnosti šole

6.1 Preventivne vzgojne dejavnosti

S preventivnimi vzgojnimi dejavnostmi poudarjamo cilje in vrednote šole. Področja preventivnih dejavnosti so lahko:

- ~ razvijanje ugodne socialne klime,
- ~ izvajanje dejavnosti, ki postavljajo v ospredje medsebojno povezanost, sodelovanje in odvisnost ter povezujejo učence, delavce šole, starše in lokalno skupnost,
- ~ oblikovanje oddelčnih in šolskih dogovorov o temeljnih vrednotah skupnega življenja,
- ~ sistematično zbiranje podatkov o okoliščinah, v katerih se pojavljajo za šolo značilni problemi.

6.2 Sodelovanje s starši

Ustaljene oblike sodelovanja:

- ~ govorilne ure,
- ~ roditeljski sestanki,
- ~ odprte učne ure,
- ~ predavanja za starše,
- ~ strokovne skupine.

Šola kot institucija veliko prispeva k dopolnitvi družinske vzgoje. Da se oboje združi v celovito skrb za uspešen razvoj in napredek otrok, je nujno potrebno sodelovanje med starši in šolo ter upoštevanje pravic in obveznosti vseh sodelujočih: otrok, staršev in učiteljev.

S starši bomo sodelovali prek običajnih, ustaljenih oblik, ki so: govorilne ure, roditeljski sestanki, odprte učne ure, predavanja za starše, sestanki strokovnih skupin. Poleg teh oblik sodelovanja pa bomo spodbujali medsebojno komunikacijo in druženje staršev.

Šola obvešča starše na različne načine: ustno, po telefonu, pisno. Prizadevamo si za odprto, a hkrati strokovno in učinkovito komunikacijo s starši.

Področja sodelovanja:

- ~ sodelovanje pri oblikovanju življenja in dela šole: sodelovanje v svetu staršev, svetu zavoda,
- ~ sodelovanje pri različnih vzgojno-izobraževalnih vsebinah: spremstvo staršev na dnevih dejavnosti, taborih in šoli v naravi,
- ~ vključevanje staršev pri projektih, prireditvah, razstavah, dnevih odprtih vrat, sodelovanje staršev pri izvedbi posamezne aktivnosti – npr. mednarodno leto astronomije, izvedba delavnice na to temo,
- ~ »predavanja« staršev starejših otrok za starše mlajših otrok – npr. na temo »Kako sprejeti drugačnost svojega otroka«,
- ~ sodelovanje na glasbenem ali kakem drugem kulturnem področju (npr. harmonikarski nastop),
- ~ sodelovanje na področju poklicnega svetovanja, usmerjanje staršev v delavnice za starše, šolo za starše, svetovalne centre in druge ustanove, pomoč staršem v čustvenih, socialnih in materialnih stiskah, sprotno obveščanje o razpisih, izobraževanjih,
- ~ vključevanje staršev v reševanje problemov: pogovori, dogovori o skupnem načinu ravnanja, povrnitev škode z uporabo restitucije.

6.3 Vzgojni ukrepi

Vzgojni ukrepi se izvedejo, kadar učenec krši napisana in dogovorjena pravila šole.

Vzgojne ukrepe uporabimo kadar:

- ~ situacija zahteva hitro ukrepanje (nevarnost, posredovanje v pretepu, zaščita materialnih dobrin ipd.),
- ~ učenec zavrača sodelovanje,
- ~ so izčrpani vsi predhodni postopki, vzgojne dejavnosti,
- ~ učenci ponavljajo kršitve.

Starši so o vzgojnem ukrepu predhodno ali naknadno obveščeni. Cilj vzgojnega ukrepa je sprememba nesprejemljivega vedenja, kar je sestavni del individualiziranega programa učenca. Pri tem sodelujejo učenec, starši in strokovni delavci šole.

Vzgojni ukrepi so:

- ~ **pogovor z učencem** (razrednik, drugi delavci šole);
- ~ **reševanje problema s soočenjem vpletenih v problem;**
- ~ **zadržanje učenca po pouku** z namenom razgovora v zvezi z reševanjem problema, s soglasjem in vednostjo staršev;
- ~ **povečan nadzor nad učencem**, ko je v šoli a ne pri pouku, pri dejavnostih, ki se izvajajo izven šolskega prostora;
- ~ **nadomestni vzgojno-izobraževalni proces v šoli** se uvede kadar učenec s svojim ponavljajočim vedenjem ogroža lastno varnost ali varnost vrstnikov, ne upošteva navodil in pravil vedenja v skupini. Šola v navedenih primerih ne more prevzemati odgovornosti za varno izvedbo pedagoškega procesa izven prostorov šole (dnevi dejavnosti, tabori, šole v naravi);
- ~ **odstranitev učenca od pouka** kadar gre za ogrožanje zdravja in varnosti drugih, onemogočanje učnega procesa in druge oblike nesprejemljivega vedenja. Učenec do prihoda staršev počaka ob odrasli osebi, ki jo določi svetovalni delavec šole;
- ~ **povrnitev materialne škode;**
- ~ **odvzem predmeta s katerim učenec moti učni proces ali ogroža varnost.** O odvzetem predmetu se obvesti starše in vrne staršem;
- ~ **pisni vzgojni opomini.**

6.4 Pohvale, priznanja, nagrade

Učenci za uspešno in prizadevno delo v šoli lahko prejmejo ustno ali pisno pohvalo, priznanje ali nagrado.

Predlagajo jih lahko: razredniki, predmetni učitelji, oddelčne skupnosti, drugi strokovni delavci šole, mentorji dejavnosti, ravnatelj, starši, zunanji sodelavci.

Predloge obravnava in potrdi učiteljski zbor ob koncu šolskega leta.

Pohvalo, priznanje ali nagrado podeli razrednik, mentor ali ravnatelj.

Učenci lahko dobijo:

- ~ ustno pohvalo za prizadevnost pri enkratni ali kratkotrajni aktivnosti,
- ~ pohvalo za vzorno vedenje (pozitiven odnos do sošolcev, spoštljiv odnos do učiteljev in drugih delavcev, pomoč sošolcem, prizadevnost pri šolskem delu in učenju, prijaznost, sodelovanje med oddelki),
- ~ pohvalo, priznanje pri prometnem krožku,
- ~ pohvalo, priznanje ali knjižno nagrado za dosežke pri bralni znački,
- ~ pohvalo ali priznanje za dosežke na tekmovanjih,
- ~ pohvalo za zavzeto sodelovanje v interesnih dejavnostih,
- ~ pohvalo za posebne dosežke, ki prispevajo k grajenju pozitivne samopodobe učenca in ugledu šole (udeležba na razstavah, prireditvah...),
- ~ (knjižno) nagrado ob zaključku uspešnega šolanja,
- ~ pohvalo, priznanje ali nagrado za drugo dejanje, ki zasluži pohvalo.

V Kranju, 28. 5. 2009-06-04

Predsednica Sveta šole: Mateja Krajnc

V Kranju, 28. 5. 2009-06-04

Ravnateljica: dr. Nataša Zrim Martinjak